

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نو یسنده لزوما نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۲/۲۶

دکتور خدایاد بشرمل

مرور کوتاهی بر اوضاع پیچیده سیاسی و راه تأمین صلح در افغانستان

تداوم واستمرار جنگ فرساینده ، مزمن و خانمانسوز در کشور قهرمان افغانستان وضع ناهنجار سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی را به ارمغان آورده است که تحلیل همه جانبه را در قبال اوضاع پیچیده کنونی وجستجوی راه بیرون رفت از وضع موجود را برای تأمین صلح ایجاب مینماید. پیچیده گی ابعاد داخلی ، منطقوی و جهانی این جنگ دشواری های فراوانی را فرا راه تأمین یک صلح سراسری و عادلانه بمیان آورده است. باید اذعان داشت که پیرامون مسله صلح افغانستان میان طیف مختلف جوانب دخیل در این پروسه هماهنگی وجود نداشته بلکه گرایش ها و مواضع چندگانه به نظر میرسید.

بررسی نتایج نشست اخیر وموضعگیری های نیدخل در این راستاموید آنست که نمیتوان همسویی لازم را در آن مشاهده نمود.

نارضایتی مشهود دولتمردان افغانستان در قبال مذاکرات اخیر نماینده ی وزارت امور خارجه ی امریکا زلمی خلیلزاد و طالبان که "پیشرفت های چشمگیر" را در این پروسه ادعا میکند بملاحظه میرسد.

اظهارات وهوشدارهای رییس جمهور غنی از اجتناب تکرار اشتباهات گذشته در مذاکرات صلح وتکرار تجارب ناکام وتوطئه های فاجعه بار پیرامون مصالح شتاب زده وبا عجله ، نمایانگر نارضایتی وعدم توافق وی را در این راستا نشان میدهد.

اشرف غنی از پلان و برنامه جداگانه وارزش های غیر قابل بحث حرف میزند. " وحدت ملی ،حاکمیت ملی، تمامیت ارضی، دولت مرکزی قوی وکارا وحقوق اتباع کشور اساسی ترین اصل غیرقابل سازش ، منافع ملی کشور ما افغانستان است وروابط با تمام شرکای بین المللی ومنطقوی استوار به همین اصل است". موضعگیری وگرایش فوق تا حدودی از پشتیبانی وحمايت نیروهای بالقوه افغان با وصف پراکنده گی وعدم انسجام ان برخوردار است.

در آستانه خروج احتمالی ارتش امریکا از افغانستان جنگ نیابتی ، پاکستان بر ضد افغانستان وارد مرحله نوین گردیده است وسایر کشور های منطقه هرکدام میخواهند بالنوبه به نفع خودشان در قبال منازعات ومسایل مربوط افغانستان بهره برداری نمایند. از جمله روسیه بخاطر انتقام خویش از امریکا وتثبیت جایگاه جیوپولیتیک خویش در آینده افغانستان از طالبان بمثابه افزار و وسیله بازی هلی سیاسی تحت برنامه صلح استفاده نموده ومیخواهد انها را بر مقررات وآینده سیاسی افغانستان مسلط گردانند. در این نشست که تلاش بخرچ داده شده تا انرا اجلاس بین الفغانی جلوه دهند این اجلاس بیش از پیش بخشی از بازی های رقابتی بود که در تصمیم گیری آن نه طالبان ونه به اصطلاح اپوزسیون دولت از صلاحیت لازم برخوردار نبودند، طالبان به مثابه افزار جنگ نیابتی واپوزسیون دولت که به هیچ وجه از حق نماینده گی مردم افغانستان برخوردار نبودند، تلاش آگاهانه یا نا آگاهانه بخرچ دادندتا دولت افغانستان را هدف قرار داده ، شرایط انزوای سیاسی آنرا فراهم نموده وروند تسلیم پذیری آنرا تکمیل نمایند. در این میان جنگ سالاران وقدرت طالبان که از خوان نعمت وامتیازات دولتی محروم مانده اند تلاش نمودند با نیرنگ های ماهرانه نقش مجری برنامه های ارتجاع منطقه را ایفا نموده برای بقای موقعیت وكسب امتیازات از دست رفته یکبار دیگر گرداننده گان بازی های مرموز کشور های همسایه مبدل گردیدند، آنها در تلاش اند تا یکبار دیگر با تکرار تاریخ کشور محبوب ما افغانستان را در معرض تاراج دشمنان قسم خورده منطقوی قرار داده ، حاکمیت سیاسی وتمامیت ارضی انرا با تهدید مواجه ساخته ودست آورد های نیم بند نسالهای اخیر را بباد فنا داده و کشور ما رابه جولانگاه شوم آرزوهای ناپاک خویش قرار داده، غرور وافتخارات مردم سر بلند وآزادخواه ما را پایمال نمایند.

در این جا قابل تذکر است که در شرایط حاضر با گذشت زمان در کشور افغانستان تحولات شگرف مثبتی رخ داده که نقش رهبران تنظیم ها با عقاید و گرایش های کهنه دیگر نمیتوان برای مردم جای داشته باشد و حتی میتوان مشاهده نمودکه فلسفه وجودی آنها دیگر به ابهام وانقراض مواجه گردیده است.

د پانو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاډونه: دليکنې دليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله ليکنه له راليرلو مخکې په څير و لولئ

در حال حاضر شرایط جدید معیارها و راهکارهای جدید میطلبد، ظرفیت‌های جدیدی که خواستها و مناسبات تازه را برای جامعه عرضه می‌دارد. در شرایط موجود خواستهای ملت تنها محدود به طرد تجاوز بیگانه، دفاع از تمامیت ارضی و استقلال و حفظ نوامیس ملی نمیگردد، بلکه شرایط جدید مطالبات بیشتری را که شامل ارزشهای اساسی حقوق شهروندی، مشارکت سیاسی، رفاه اجتماعی و تغییر بنیادی در تمام عرصه‌های زنده گی میباشند به پیش میکشد.

در مقطع کنونی زمانی پیش از پیش شرایط نسبی برای گذار از فرهنگ جنگ به فرهنگ صلح فراهم گردیده است. ولی باید اذعان داشت که صلح واقعی و عادلانه یا صلح مثبت ان گاهی میتواند تأمین گردد که جوانب ذیدخل اراده محکم و صادقانه برای حصول آنرا داشته باشد. مبارزه برای استقرار صلح واقعی و عادلانه ایجاب یک اجماع ملی را مینماید نقش آگاهانه سیاسی و ساختارهای جامعه مدنی به هدف تأمین مشارکت آگاهانه مردم از اهمیت فراوان برخوردار است. صلح نباید بمثابة ابزار یا تاکتیک بر اراده مردم تحمیل گردد. در حال حاضر بازیگران پروسه صلح اعم از عمال داخلی، منطقوی و کشورهای بزرگ پیرامون تأمین صلح مثبت و عادلانه در کشور ما افغانستان اراده صادقانه ندارند. تلاش‌ها برای تأمین صلح نیابده دور از خواست و اراده مردم وبدون مشورت آنها صورت گیرد. واضح است که دکترین صلح باید از جانب مردم توسط دولت به پیش کشیده شود نه اینکه تلاش صورت گیرد تا در فرایند صلح دولت به حاشیه کشانده شود. صلح نه باید به خواست و اراده بازیگران منطقوی و قدرت‌های بزرگ که غالباً برای تأمین منافع خودشان تمام میشود انجام یابد.

ما به یک صلح پایدار و عدالت محوری نیاز داریم که امنیت سیاسی و اقتصادی و فرهنگی و رفاه اجتماعی را برای مردم فراهم سازد. ما به صلح نیاز داریم که پایه‌های آن روی معامله‌های سیاسی بازیگران ذیدخل استوار نباشد باید اراده مردم در چگونگی تأمین صلح جداً در نظر گرفته شود، ما باید راهکارهای مناسبی را برای تأمین صلح عادلانه و پایدار جستجو نماییم که باعث تحکیم نظام سیاسی در کشور گردد و اجازه ندهیم که عده از همسایه‌های آزمند ما به حکومت موقت بکشانند. ما برای تأمین صلح در کشور نیاز به دولت سازی داریم در شرایط موجود دولت موقت به نفع دشمنان خارجی ما تمام میشود. سیاستمداران تلاش بخرچ ندهند تا نظام را ساقط سازند، بلکه باید نقد ساختارهای نظام در جهت اصلاح آن مدنظر گرفته شود و برای تحکیم پایه‌های یک نظام عدالت محوری تلاش صورت گیرد. توافقات صلح نباید دستاورد های نیم بند دموکراتیک موجود در کشور را به یغما ببرد. ما به صلحی نیاز داریم که حقوق شهروندی، آزادی‌های مدنی تمام اقشار جامعه جداً رعایت گردد و توافق صلح باید به قیمت عقب‌گرد جامعه به سوی یک نظام متحجر و آینده تاریک مردم فقیر ما افغانستان انجام نیابد.

اخذ تدابیر و اعلام برگزاری جرگه صلح "ایجاد اجماع ملی روی صلح" از جانب رئیس جمهور اشرف غنی را یک گام مثبت و ابتکاری دانسته و آنرا تلاش ارزنده در راه تأمین صلح که از منافع والای ملی بحساب می‌رود می‌پنداریم. آرزو مندیم این گام به درستی و هوشیارانه برداشته شود و سعی به عمل آید تا قدرت طلبان مغرض و حلافت‌مافیایی آنرا مخدوش نگردانند، و این پروسه بمثابة پروژه ناتمام باقی‌نماند سرانجام راه را برای یک صلح پایدار هموار سازد. خروج تدریجی و کامل قوای خارجی از افغانستان از ارزشهای قاطبه مردم افغانستان است، در صورتیکه امریکا به بیرون کشیدن قوت‌های نظامی خویش تصمیم قاطع داشته باشد لازم است برنامه خروج را بصورت تدریجی عملی سازد، تا افغانستان یک بار دیگر به لانه دهشت افگنان و تروریسم بین‌المللی مبدل نگردد، خواست ما از جامعه بین‌المللی و کشورهای بزرگ این است تا آنکه افغانستان ثبات سیاسی و اقتصادی خویش ریاابد و از گزند و مداخله‌گران اجنبی در امان باشد، موجودیت قطعات محدود نظامی از کشورهای دوست تحت نظر و حمایت هیأت سازمان ملل غرض نظارت بر توافقات صلح و تأمین ثبات کامل ضرورت می‌رود پنداشته میشود، بر علاوه برای آموزش و تجهیز و تمویل نیروهای مسلح کشور به کمک‌های بیغرضانه نیاز است تا شرایط لازم را برای دفاع مستقلانه در برابر هر گونه تجاوز و مداخلات غرض‌آلود بیرونی مهیا گرداند. همزمان ایجاب مینماید تا پروژه‌های وسیع و گسترده اقتصادی و اجتماعی رویدست گرفته شود تا شرایط مساعد را برای گذار از فرهنگ جنگ و تخاصم به فرهنگ صلح و دوستی میسر سازد.

بعد از خروج کامل قطعات محدود نظامی امریکا بهتر خواهد بود تا جایی آن با تعداد محدود از پاسبانان صلح تعویض گردد. پاسبانان صلح باید در چوکات سازمان ملل و متشکل از مجرب‌ترین نیرو (ترجیح داده شود تا از کشورهای افریقایی تبار برگزیده شود)، برای زمان محدود دولت افغانستان و جوانب ذیدخل رادر تطبیق کامل پروسه صلح یاری رسانند.

د پانوی شمیره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بڼې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولۍ

تاریخ کشور های دیگر وکشور ما گواه این حقیقت مسلم است که اشغال و لشکر کشی های بیگانه گان با انکه ، حسن نیت انجام یابد نتایج مخربی را بیار آورده ، استقلال و تمامیت ارضی ، هویت ملی و استقلالیت و قانونیت دولت را زیر سوال میبرد.

معماران و سازنده گان واقعی وطن ما، مردمان پر افتخار ، سربلندو آزاده ساکن افغانستان عزیز ما می باشند.

به آرزوی صلح کامل و همیشگی برای مردم بی پناه افغانستان.

د پانو شمیره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکنی د لیکنیزې بنې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ